

AF LARS BØDKER
LANDSKONSULENT
SEGES INNOVATION

NYE STRATEGIER til at forebygge kartoffelskimmel breder sig

Kartoffeldyrkningen i hele Europa skal i de kommende år være indstillet på at ændre sortsvalg og dyrkningsstrategi

I midten af maj 2024 blev der afholdt en minikonference omkring kartoffelskimmel i det europæiske forskernetværk EuroB-light i Holland. Efter alle lande er stoppet med at bruge mancozeb, er der sket en stigende udbredelse af resistente skimmelter overfor både Revus og Zorvec Enicade i specielt Benelux landene, men også i andre lande, hvor der er sprøjtet på etableret skimmel. Der er flere lande, som nu indfører robuste, forebyggende strategier, som netop bygger på blanding og alternation mellem specifikke svampemidler med forskellige virkemekanisme for at reducere risikoen for mutation og selektion af nye skimmelter.

Der bliver i Danmark gjort et intensivt arbejde vedrørende indsamling og karakterisering af de nye skimmelter i et samarbejde mellem stivelsesindustrien, rådgivere, Seges Innovation, Aar-

hus Universitet og kemikaliefirmaerne. Resistensforædlingen bliver ligeledes intensiveret mange steder i specielt Nordeuropa, herunder også i Danmark, og der er behov for både at styrke den klassiske forædling men også skubbe på mulighederne for anvendelse af nye forædlingsteknikker (NGT). Danmark har taget initiativ til udformning af en europæisk handleplan, som skal sætte skub på forskning og udvikling og ikke mindst formidlingsaktiviteter omkring forebyggelse af skimmel i hele EU. Se artikel af Jakob Bagge Hansen.

Skimmelangreb handler om sandsynlighed

Risikoen for angreb af kartoffelskimmel handler ene og alene om sandsynlighed for at en skimmelspore finder et ubeskyttet sted i en modtagelig plante, hvor den

kan inficere, sporulere og sprede sig. Jo flere sporer i luften, og jo mindre beskyttelse, jo større er risikoen for infektion, mutation og selektion af de skimmelter, som er resistente overfor svampemidler, men også de skimmelter, som kan nedbryde resistente sorter. Derfor skal mængden af skimmelsporer, holdes nede, og der skal forebygges effektivt både af hensyn til egen mark og af hensyn til andres marker. Men det betyder ikke, at vi skal behandle mere end nødvendigt, vi skal blot begynde at kombinere flere forsvarsmekanismer.

Integrated Crop management (ICM)

Alle EU's medlemslande er forpligtet til at sikre, at alle, der anvender pesticider i erhvervs mæssig sammenhæng, følger principperne for integreret plantebeskyttelse, IPM.

Belastningen ved brug af pesticider i kartofler er markant større end for andre landbrugsafgrøder, og dette er uholdbart på den lange bane både af hensyn til udvikling af resistens på den lange bane på grund af økonomien samt miljøbelastningen.

IPM og ICM (integreret afgrødebeskyttelse) er begreber, som begge dækker over brugen af alternative forebyggelsesmetoder overfor planteskadegørere. IPM er rettet mod forebyggelse af den specifikke skadegører. ICM er et videre og nyere begreb, som også tager hensyn til hele dyrkningssystemet. På landbrugsuni-

I 2024 vil der være fokus på at forebygge resistensdannelse overfor de tilbageværende få svampemidlerne samt forebygge nedbrydning af resistensgener i mere resistente sorter. Foto: Lars Bødker.

Stribedyrkning, som vist på billedet, er ikke nødvendigvis løsningen, men der er flere elementer i ICM-konceptet, som virker lovende.
Foto: Lars Bødker

versitetet i Wageningen i Holland forsøger de at dyrke kartofler efter ICM-princippet, hvor der for eksempel kun anvendes resistente sorter i kombination med svampemidler med lav miljøbelastning. I ICM er nogle af virkemidlerne afgrødediversificering, stribedyrkning, længere sædskifte, forebyggelse af oosporer og spildplanter, anti-resistensstrategi, variable intervaller ved brug af beslutningsstøttesystem, måling af resistens over for svampemidler og smitterisiko overfor givne resistensgener, biologiske bekæmpelse osv osv.

Kartoffeldyrkningen i hele Europa skal i de kommende år være indstillet på at ændre sortsvalg og dyrkningsstrategi, og inddrage en lang række nye hjælpemidler for effektivt at kunne forebygge kartoffelskimmel.

Quality from the Top of Europe

Danespo udvikler sorter til danske vækstforhold

Kontakt os på telefon 7573 5900 | Læs mere om Danespo på www.danespo.com

Danespo A/S | Dyrskuevej 15 | DK-7323 Give | Tel: +45 7573 5900 | danespo@danespo.com | www.danespo.com